

Werken met mobiele werktuigen (K0424)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Werken met mobiele werktuigen	
Complexiteit:	Voor de beginnend beroepsbeoefenaar is het werken met mobiele werktuigen zoals beschreven in dit keuzedeel routinematig en standaard maar ook specialistisch vanwege de diversiteit aan mobiele werktuigen. De complexiteit wordt bepaald door het verschil in mobiele werktuigen en de bijbehorende hulp- en uitrustingsstukken en de bediening van het mobiele werktuig. Deze werkzaamheden vereisen daarom zowel kennis als brede en specialistische kennis en specifieke vaardigheden met betrekking tot mobiele werktuigen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en voert de werkzaamheden zelfstandig of in teamverband uit. In teamverband instrueert hij de hijsbegeleiders en assisteert hij de chauffeur of machinist. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en legt verantwoording af aan zijn direct leidinggevende. Bij problemen overlegt hij met de leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Plaatsen en op transport stellen van mobiele werktuigen	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt afmetingen van het mobiele werktuig en transportmiddel, bereidt het voor op transport, laadt en lost het, plaatst en verwijdt hulpstukken, stemt af met de chauffeur en assisteert bij bevestiging.	De beginnend beroepsbeoefenaar volgt de aanwijzingen van de chauffeur nauwgezet op, laadt en lost het mobiele werktuig en plaatst hulp- of uitrustingsstukken bedreven en nauwkeurig op of van het transportmiddel, terwijl hij rekening houdt met machine- en transportmiddel-eigenschappen en handelt efficiënt, effectief en zorgvuldig volgens handleiding, procedures en veiligheidsvoorschriften.	Het mobiele werktuig en hulp- en uitrustingsstukken zijn veilig en verantwoord geladen en gereed voor transport of gelost van het transportmiddel.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bedienen van mobiele werktuigen	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt het mobiele werktuig gebruiksklaar, monteert hulpstukken, bewaakt de omgeving, controleert en bereidt het voor op gebruik, inclusief rijvaardigheid en manoeuvreren. Hij past zich aan omstandigheden aan en assisteert bij werkzaamheden en functies tijdens het werk.	De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt de juiste lichaamshouding bij bediening van het mobiele werktuig, voert meerdere bewegingen gelijktijdig uit, handelt rustig en beheerst, toont goed richtingsgevoel, schat afstanden in, past snelheid aan weers- en werkomstandigheden aan, assisteert deskundig de machinist en handelt effectief, efficiënt, zorgvuldig en volgens wet- en regelgeving.	De werkzaamheden zijn volgens werkafspraken en zonder schade aan mens, materieel, materiaal en milieu verlopen.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Aanslaan van lasten en hijsen	De beginnend beroepsbeoefenaar voert hijswerk uit met machines tot 10 tonmeter of portaalkraan, maakt afspraken, controleert de last, instrueert, verplaatst samen met hijsbegeleider, slaat lasten aan en controleert hijsgereedschap, en geeft verkeer aanwijzingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt tijdig, past juiste houding toe, voert machinebewegingen rustig uit, toont richtingsgevoel, past snelheid aan omstandigheden, verzorgt machines en hijsgereedschap, beheerst slingeren, geeft rustige aanwijzingen en volgt wettelijke richtlijnen, procedures, veiligheidsvoorschriften en instructies.	De last wordt op de voorgeschreven wijze aangeslagen. Het hijswerk wordt volgens opdracht en veilig uitgevoerd. De last maakt geen onverwachte bewegingen en wordt veilig verplaatst.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl